

Югозападен университет „Неофит Рилски“

СТАНОВИЩЕ

върху дисертационен труд на тема:

АКАДЕМИЧНА И КАРИЕРНА МОТИВАЦИЯ ПРИ СТУДЕНТИ ОТ СПЕЦИАЛНОСТ „ПРАВО“,

разработен от **Ива Иванова Димитрова**, докторант редовна форма на обучение в Катедра „Психология“ при Философски факултет на Югозападен университет „Неофит Рилски“

Научен ръководител: доц. д-р Русанка Петкова Манчева

Изготвил становището: Силвия Борисова Цветкова, д.пс, професор в област на висшето образование 3. Социални, стопански и правни науки, професионално направление 3.2. Психология, Медицински университет-Плевен

Становището е изготвено съгласно Заповед №559/22.03.2023 на Ректора на ЮЗУ за утвърждаване на Научно жури.

По процедурата са предоставени в електронен вид: дисертация, автореферат, автобиография, декларация за съответствие с минималните национални изисквания по чл. 2б, ал 2 и 3 от ЗРАЦРБ, справка за реализираните публикации и отчет за извършена проверка за автентичността на текста на дисертацията.

I. Обобщени данни за докторанта и процедурата

Ива Димитрова е родена на 13.02.1989 г. През 2008 г. завършва Езикова гимназия в Благоевград с отличен успех, след което през 2013 г. се дипломира като магистър по право в ЮЗУ. През 2018 г. е зачислена като редовен докторант по научната специалност „Трудова и организационна психология“ към Катедра Психология в същия университет. Работи в периода 2015-2022 г. като администратор и факултетен секретар, а от 2022 заема академичната длъжност „асистент“. Има редица преминати сертифицирани обучения и участия - в научни конференции, национални и европейски проекти.

Изпълнени са всички условия по процедурата. Общият брой точки по показатели А и Г в научна област 3. Социални, стопански и правни науки, професионално направление 3.2. Психология, е 90 при минимален брой 80. Ива Димитрова е посочила четири публикации в нерелевантни издания, свързани с дисертационния труд, едно от които – под печат.

II. Общо представяне на дисертационния труд

Дисертационният труд „Академична и кариерна мотивация при студенти от специалност „право“ е с актуален характер, поради все по-изразената визия за значимостта на връзката между университетската подготовка и предстоящата реализация на завършващите студенти. На тази основа проучването на академичната и кариерна мотивация при студенти е не само целесъобразно, но и необходимо.

Дисертационната разработка обхваща общо 163 страници: основен текст 136 стр.; литература (185 източника, 35 от които на кирилица); 5 приложения на използваните методики.

Първа глава „Теоретична рамка“ разглежда: конструкта „мотивация“, мотивационни теории, академичната мотивация; кариера, кариерен избор и кариерно развитие с акцент върху юридическата професия; теории и модели на академичната и кариерната мотивация при студенти. Втора глава описва организацията на научното изследване: обосновка, цел, задачи, хипотези, изследвани лица, процедура, методичен инструментариум, етика при провеждане на изследването.

Основната цел е формулирана ясно и е подчинена на темата на дисертационния труд. Към нея докторантката прибавя и допълнителна цел, свързана с идеята за конструиране и апробиране на авторска методика, насочена към изясняване особеностите на академичната и кариерна мотивация при студентите специалност „право“. Задачите произтичат от целта. Конкретизирани са една основна и пет работни хипотези. Обект на проучване са общо 317 студенти от ЮЗУ, от които 186 студенти от специалност „право“ (от 1-ви до 5-ти курс) и 131 студенти от социални и хуманитарни специалности. Използвани са: анкетна карта с демографски показатели, методики за проучване на академичната и кариерна мотивация, петфакторен личностен въпросник, както и SPSS 18 за обработка на данните. Методичните инструменти са подбрани адекватно на избраната тема. Приложени са двукратно в рамките на началото и края на една академична година, при спазване на всички изисквания за коректност, конфиденциалност и доброволно участие.

Трета глава „Резултати от изследването“ е представена в пет подзаглавия. Първите две включват сравнителни анализи по така определените групи студенти, следващите две – коментари и частични заключения от статистическата обработка на резултатите на студентите специалност „право“. Петото подзаглавие представя процедурата по структуриране чрез клъстерен анализ и апробиране на авторска методика за изследване на академичната и кариерната мотивация, предназначена за студентите по право.

Изводите в края на дисертационния труд биха могли да бъдат номерирани и обособени, а заключението накратко да финализира разработката.

Научните приноси от проучването са седем. Ориентирани са към повишаване качеството на учебната дейност, оптимизиране ефективността на академичните взаимодействия в хоризонтален и вертикален аспект (вкл. с ръководството на висшето училище). Подчертава се връзката между академичната и кариерната мотивация с формирането на гъвкави умения в хода на обучението на студентите специалност „право“. Структурираната авторска методика е с много добри психометрични свойства.

III. Критични бележки и препоръки

Нямам критични забележки. Препоръчвам на докторантката да предложи авторската методика и за други специалности, в които се отчита по-ниска средна успеваемост, колебания в избора на професия. В известен смисъл инструментът може да послужи и за превенция на демотивацията.

IV. Заключение

Дисертационният труд е с практико-приложно съдържание, иновативен по характер за специалността „право“, детерминиран от задълбочено проучване на теорията, видно от значителния обем литературни източници.

В заключение, давам своята положителна оценка на разработената теза. Предлагам на членовете на уважаемото Научно жури да бъде присъдена образователната и научна степен „доктор“ на **Ива Иванова Димитрова** по научната специалност „Трудова и организационна психология“ в област на висшето образование 3. Социални, стопански и правни науки, професионално направление 3.2. Психология.

Дата: 13.04.2023 г.

Изготвил становището:

(проф. Силвия Цветкова, д.пс)

